EUROOPA KOMISJON

Brüssel, 29.6.2011
KOM(2011) 403 lõplik

Eelnõu
Institutsioonidevaheline kokkulepe

Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahel eelarvealase koostöö ning usaldusväärse finantsjuhtimise kohta

SISUKORD

I OSA – FINANTSRAAMISTIK JA ERIVAHENDID 3

A. FINANTSRAAMISTIKUGA SEOTUD SÄTTED 3
B. SÄTTED, MIS ON SEOTUD ERIVAHENDITEGA, MIDA FINANTSRAAMISTIK EI HÕLMA 3
B.1. Hädaabireserv 3
B.2. Euroopa Liidu Solidaarsusfond 4
B.3. Paindlikkusinstrument 4
B.4. Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fond 5
B.5. Põllumajandussektori kriisiabireserv 5
B.6. Ettenägemata kulude varu 6

II OSA – INSTITUTSIOONIDEVAHELISE EELARVEALASE KOOSTÖÖ PARANDAMINE 7

A. INSTITUTSIOONIDEVAHELINE KOOSTÖÖMENETLUS 7
B. FINANTSSÄTETE INKORPOREERIMINE ÕIGUSAKTIDESSE 7
C. KALANDUSKOKKULEPETEGA SEOTUD KULUD 7
D. ÜHISE VÄLIS- JA JULGEOLEKUPOLIITIKA (ÜVJP) RAHASTAMINE 8
E. INSTITUTSIOONIDE OSALEMINE ARENGUPOLIITIKAS JA EUROOPA ARENGUFONDIS 9
F. INSTITUTSIOONIDE KOOSTÖÖ HALDUSKULUSID KÄSITLEVAS EELARVEMENETLUSES 9

III OSA – ELI VAHENDITE USALDUSVÄÄRNE FINANTSJUHTIMINE 11

A. FINANTSPLANEERING 11
B. AMETID JA EUROOPA KOOLID 12

LISA – INSTITUTSIOONIDEVAHELINE KOOSTÖÖ EELARVEMENETLUSE AJAL 13

A osa. Eelarvemenetluse ajakava 13
B osa. Eelarvemenetluse prioriteedid 13
C osa. Eelarveprojekti koostamine ja esialgse eelarvestuse ajakohastamine 13
D osa. Lepitusmenetlusele eelnev eelarvemenetlus 14
E osa. Lepitusmenetlus 14
F osa. Paranduseelarved 16

Eelnõu

Institutsioonidevaheline kokkulepe

Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahel eelarvealase koostöö ning usaldusväärse finantsjuhtimise kohta

EUROOPA PARLAMENT, EUROOPA LIIDU NÕUKOGU JA EUROOPA KOMISJON,

edaspidi „institutsioonid”,

ON KOKKU LEPPINUD JÄRGMISES:

1. Käesolev kokkulepe on vastu võetud Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 295 kohaselt ning selle eesmärk on parandada iga-aastase eelarvemenetluse toimimist ja institutsioonidevahelist eelarvealast koostööd.

2. Käesolev kokkuleppe on kõikide institutsioonide jaoks siduv kogu oma kehtivusaja jooksul.

3. Käesolev kokkulepe ei muuda asjaomaste institutsioonide eelarvepädevust, mis on sätestatud aluslepingutes, nõukogu määruses (EL) nr …/201x, millega määratakse kindlaks mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2014–20xx[1] (edaspidi „finantsraamistiku määrus”), ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr /201x Euroopa Liidu aastaeelarve suhtes kohaldatavate finantseeskirjade kohta (edaspidi „finantsmäärus”)[2].

4. Käesolevat kokkulepet võib muuta üksnes kõikide institutsioonide nõusolekul.

5. Käesolev kokkulepe on kolmeosaline:

   – I osa sisaldab täiendavaid sätteid, mis on seotud mitmeaastase finantsraamistikuga, ja sätet, mis käsitleb erivahendeid, mida finantsraamistik ei hõlma.

   – II osas käsitletakse eelarvemenetluse käigus toimuvat institutsioonidevahelist koostööd.

   – III osa sisaldab ELi vahendite usaldusväärse finantsjuhtimisega seotud sätteid.

6. Käesolev kokkulepe jõustub samal päeval kui finantsraamistiku määrus ning sellega asendatakse 17. mai 2006. aasta institutsioonidevaheline kokkulepe Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahel eelarvedistsipliini ja usaldusväärse finantsjuhtimise kohta[3].

---

1 ELT L, lk .
2 ELT L, lk .
3 ELT C 139, 14.6.2006, lk 1.

I OSA – FINANTSRAAMISTIK ja ERIVAHENDID

A. FINANTSRAAMISTIKUGA SEOTUD SÄTTED

7. Euroopa Liidu üldeelarvesse lülitamata toiminguid ja ühenduse omavahendite eri kategooriate eeldatavat muutumist käsitlev teave on näitlikuna esitatud eraldi tabelites. Seda teavet ajakohastatakse igal aastal koos eelarveprojektile lisatud dokumentidega.

8. Finantsjuhtimise usaldusväärsuse kindlustamiseks tagavad institutsioonid võimalust mööda eelarvemenetluse käigus ja eelarve vastuvõtmise ajal, et eri rubriikide ülemmäärade piires jäetakse piisav varu, välja arvatud finantsraamistiku vaheülemmäära „Majanduslik, sotsiaalne ja piirkondlik ühtekuuluvus” puhul.

Pärast 2020. aastat makseteks ettenähtud assigneeringute prognooside ajakohastamine

9. 2017. aastal kohandab komisjon pärast 2020. aastat makseteks ettenähtud assigneeringute prognoose. Seejuures arvestatakse eelarvete tegelikku täitmist kulukohustuste täitmisega seotud assigneeringute ja makseteks ettenähtud assigneeringute osas ning eelarve täitmise prognoose. Arvesse võetakse ka eeskirju, mis on kehtestatud selleks, et tagada makseteks ettenähtud assigneeringute korrapärane kujunemine võrreldes kulukohustuste täitmisega seotud assigneeringutega ja Euroopa Liidu kogurahvatulu kasvuprognoosidega.

B. SÄTTED, MIS ON SEOTUD ERIVAHENDITEGA, MIDA FINANTSRAAMISTIK EI HÕLMA

B.1. Hädaabireserv

10. Hädaabireserv on ette nähtud kiireks reageerimiseks kolmandate riikide konkreetsetele abivajadustele selliste sündmuste järel, mida eelarve koostamisel ei olnud võimalik ette näha, eelkõige humanitaarmeetmete teostamiseks, aga vastava olukorra kujunedes ka mittesõjaliste kriiside ohjamiseks ja kodanikukaitse eesmärgil ning ELi välispiiridel rändevoogudest tekkiva erakorralise surve korral.

    Reserviks on igal aastal ette nähtud 350 miljonit eurot (2011. aasta hindades) ja seda on vastavalt finantsmäärusele võimalik kasutada kuni aastani n+1. See reserv lisatakse Euroopa Liidu üldeelarvesse kui „määratlemata otstarbega assigneering”. Kõigepealt võetakse kasutusele eelmistest aastatest tulenev osa iga-aastasest summast, alustades kõige varasemast. See osa iga-aastasest summast, mida ei kasutata ära aastal n+1, tühistatakse.

    Kui komisjon peab vajalikuks seda reservi kasutada, esitab ta mõlemale eelarvepädevale institutsioonile ettepaneku ülekande tegemiseks sellest reservist asjakohastele eelarveridadele.

    Igale komisjoni tehtud reservi kasutamise ettepanekule peab aga eelnema assigneeringute ümberjaotamise võimaluste uurimine.

    Arvamuste lahknemise korral algatatakse kolmepoolne menetlus.

Ümberpaigutamine toimub kooskõlas finantsmäärusega.

B.2. Euroopa Liidu Solidaarsusfond

11. Euroopa Liidu Solidaarsusfond on vastavalt asjaomasele põhiõigusaktile nähtud ette finantsabi andmiseks katastroofide korral, mis leiavad aset liikmesriigi või kandidaatriigi territooriumil. Solidaarsusfondi jaoks eraldatavate summade ülempiir on 1 miljardit eurot aastas (2011. aasta hindades). Iga aasta 1. oktoobril jääb enne aasta lõppu tekkivate vajaduste rahuldamiseks kasutada vähemalt veerand aastasummast. Eelarvesse kandmata iga-aastast summat ei saa kanda üle järgnevatele aastatele.

Erandjuhtudel ning juhul, kui fondi olemasolevatest rahalistest vahenditest ei piisa asjaomase alusaktiga määratletud katastroofi toimumise aastal abi andmiseks sellises suuruses, nagu eelarveasutus vajalikuks peab, võib komisjon teha ettepaneku vahe rahastamiseks järgmiseks aastaks ette nähtud vahenditest. Fondi iga-aastane eelarvemaht ei tohi mingil juhul ületada 1 miljardit eurot.

Kui asjaomases alusaktis sätestatud solidaarsusfondi kasutamise tingimused on täidetud, teeb komisjon ettepaneku selle kasutuselevõtmiseks. Kui assigneeringuid on võimalik ümber jaotada selles rubriigis, kus on vajalikud täiendavad kulud, arvestab komisjon seda asjaomase eelarvevahendi kohta vajaliku ettepaneku tegemise käigus vastavalt finantsmäärusele. Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi kasutuselevõtmise otsuse langetavad mõlemad eelarvepädevad institutsioonid ühiselt. Nõukogu langetab oma otsused kvalifitseeritud häälteenamusega ja Euroopa Parlament koosseisu häälteenamusega ja antud häälte kolmeviiendikulise enamusega.

Arvamuste lahknemise korral algatatakse kolmepoolne menetlus.

B.3. Paindlikkusinstrument

12. Paindlikkusinstrumendi aastane ülemmäär on 500 miljonit eurot aastas (2011. aasta hindades) ja selle eesmärk on teataval eelarveaastal ja esitatud summa piires rahastada selgelt määratletud kulusid, mida ei saa rahastada ühe või mitme muu rubriigi ülemmäärade piires.

Paindlikkusinstrumendi iga-aastast summat võib kasutada kuni aastani n+3. Kõigepealt võetakse kasutusele eelmistest aastatest tulenev osa iga-aastasest summast, alustades kõige varasemast. See osa iga-aastasest summast, mida ei kasutata ära aastal n+3, tühistatakse.

Komisjon teeb paindlikkusinstrumendi kasutamise ettepaneku pärast seda, kui ta on uurinud kõiki võimalusi jaotada assigneeringud ümber täiendavaid kulusid eeldava rubriigi piires.

Ettepanekus määratakse kindlaks rahastatavad vajadused ja summa. Asjakohase eelarveaastaga seotud ettepaneku võib esitada eelarvemenetluse käigus.

Paindlikkusinstrumendi kasutuselevõtmise otsuse langetavad mõlemad eelarvepädevad institutsioonid ühiselt. Nõukogu langetab oma otsused kvalifitseeritud häälteenamusega ja Euroopa Parlament koosseisu häälteenamusega ja antud häälte kolmeviiendikulise enamusega.

Kokkulepe saavutatakse iga-aastase eelarvemenetluse raames.

B.4. Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fond

13. Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi eesmärk on osutada täiendavat abi töötajatele, kes kannatavad maailma kaubanduse struktuursete muutuste tagajärgede tõttu, et aidata neil tagasi pöörduda tööturule, ning põllumajandustootjatele, kes kannatavad globaliseerumise mõjude tõttu.

Fond ei või ületada iga-aastast maksimaalset summat 429 miljonit eurot (2011. aasta hindades).

Need assigneeringud lisatakse Euroopa Liidu üldeelarvesse kui „määratlemata otstarbega assigneering".

Kui asjaomases alusaktis sätestatud fondi kasutamise tingimused on täidetud, teeb komisjon ettepaneku selle kasutuselevõtmiseks. Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi kasutuselevõtmise otsuse langetavad mõlemad eelarvepädevad institutsioonid ühiselt. Nõukogu langetab oma otsused kvalifitseeritud häälteenamusega ja Euroopa Parlament koosseisu häälteenamusega ja antud häälte kolmeviiendikulise enamusega.

Fondi kasutuselevõtmise ettepaneku tegemisega samal ajal esitab komisjon mõlemale eelarvepädevale institutsioonile ettepaneku vahendite ümberpaigutamiseks asjakohastele eelarveridadele. Arvamuste lahknemise korral algatatakse kolmepoolne menetlus.

Fondiga seotud ümberpaigutused tehakse kookõlas finantsmäärusega.

B.5. Põllumajandussektori kriisiabireserv

14. Reserv kriisideks põllumajandussektoris on ette nähtud sektoris lisatoetuse andmiseks, kui põllumajanduslikku tootmist või turustamist mõjutavad suured kriisid ja rubriigi 2 ülemmäärade piires toimuvast rahastamisest ei piisa.

Reserv ei või ületada iga-aastast maksimaalset summat 500 miljonit eurot (2011. aasta hindades).

Need assigneeringud lisatakse Euroopa Liidu üldeelarvesse kui „määratlemata otstarbega assigneering".

Kui komisjon peab vajalikuks seda reservi kasutada, esitab ta kooskõlas asjaomase alusaktiga mõlemale eelarvepädevale institutsioonile ettepaneku ülekande tegemiseks sellest reservist asjakohastele eelarveridadele. Igale komisjoni tehtud reservi kasutamise ettepanekule peab aga eelnema assigneeringute ümberjaotamise võimaluste uurimine.

Arvamuste lahknemise korral algatatakse kolmepoolne menetlus.

Reserviga seotud ümberpaigutused tehakse kookõlas finantsmäärusega.

B.6. Ettenägemata kulude varu

15. Ettenägemata kulude varu kuni 0,03 % ulatuses Euroopa Liidu kogurahvatulust moodustatakse viimase abinõuna väljaspool finantsraamistiku ülemmäärasid, et reageerida ettenägematutele asjaoludele.

Ettenägemata kulude varu ei tohi ühelgi eelarveaastal kasutada üle finantsraamistiku määruse artikli 4 lõike 1 punktiga c ettenähtud maksimaalse kogusumma ning kasutamine peab olema kooskõlas omavahendite ülemmääraga.

Ettepaneku kasutada ettenägemata kulude varu või selle osa teeb komisjon pärast muude rahaliste võimaluste põhjalikku analüüsi. Koos ettepanekuga kasutada ettenägemata kulude varu esitab komisjon ettepaneku olemasoleva eelarve piires vahendite ümberjaotamiseks märkimisväärses ulatuses, kui seda toetavad analüüsi tulemused.

Otsuse kasutada ettenägemata kulude varu langetavad mõlemad eelarvepädevad institutsioonid ühiselt. Nõukogu langetab oma otsused kvalifitseeritud häälteenamusega ja Euroopa Parlament koosseisu häälteenamusega ja antud häälte kolmeviiendikulise enamusega.

II OSA – INSTITUTSIOONIDEVAHELISE EELARVEALASE KOOSTÖÖ PARANDAMINE

A. INSTITUTSIOONIDEVAHELINE KOOSTÖÖMENETLUS

16. Institutsioonidevahelise eelarvealase koostöö üksikasjad on esitatud lisas.

B. FINANTSSÄTETE INKORPOREERIMINE ÕIGUSAKTIDESSE

17. Igas seadusandliku tavamenetluse käigus vastu võetud ja mitmeaastasi programme käsitlevas õigusaktis sisaldub säte, mille kohaselt asjaomane seadusandlik institutsioon määrab kindlaks sellise programmi rahastamispaketi.

Finantsraamistikuga ettenähtud summa on eelarvepädevatele institutsioonidele iga-aastase eelarvemenetluse käigus peamiseks juhiseks.

Eelarvepädevad institutsioonid ja komisjon, viimane oma eelarveprojekti koostamisel, kohustuvad kogu asjaomase programmi kestel sellest summast mitte üle 10 % kõrvale kalduma, välja arvatud juhul, kui ilmnevad uued, objektiivsed ja pikaajalised asjaolud, mis on programmi rakendamise tulemusi silmas pidades sõnaselgelt ja täpselt põhjendatud ja mis on eeskätt kindlaks tehtud hindamiste käigus. Sellistest asjaoludest tingitud summa suurenemine peab jääma asjaomase rubriigi puhul kehtiva ülemmäära piiresse, ilma et see piiraks finantsraamistiku määruses nimetatud ja käesoleva kokkuleppega ettenähtud vahendite kasutamist.

Käesolev punkt ei kehti seadusandliku tavamenetluse raames eraldatud ühtekuuluvuseesmärgiliste ja liikmesriikide poolt sihtotstarbeliselt eraldatud assigneeringute kohta, millega kaasneb kogu programmi kestust hõlmav rahastamispakett, ning finantsraamistiku määruse artiklis 14 viidatud suuremahuliste projektide kohta.

18. Mitmeaastasi programme käsitlevad õigusaktid, mida ei võeta vastu seadusandliku tavamenetluse raames, ei sisalda „vajalikuks peetavat summat”.

Kui nõukogu soovib kindlaks määrata lähtesumma, käsitletakse seda seadusandja tahte väljendusena ja see ei mõjuta eelarvepädevate institutsioonide pädevust, mis on määratletud Euroopa Liidu toimimise lepingus. Käesolevale sättele viidatakse kõikides õigusaktides, mis sisaldavad sellist lähtesummat.

Kui kõnealuses summas on kokku lepitud Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni 4. märtsi 1975. aasta ühisdeklaratsioonis[4] sätestatud lepitusmenetluse kohaselt, käsitatakse seda lähtesummana käesoleva kokkuleppe punkti 17 tähenduses.

C. KALANDUSKOKKULEPETEGA SEOTUD KULUD

19. Kalanduskokkulepetega seotud kulude suhtes kohaldatakse järgmisi erieeskirju.

[4] EÜT C 89, 22.4.1975, lk 1.

Komisjon kohustub Euroopa Parlamendile korrapäraselt teatama läbirääkimiste ettevalmistamisest ja käigust, sealhulgas nende mõjust eelarvele.

Kalanduskokkulepetega seotud seadusandliku menetluse käigus kohustuvad institutsioonid tegema kõik tagamaks, et kõik toimingud tehakse võimalikult kiiresti.

Pärast asjaomase eelarveaasta 1. jaanuari kehtima hakkavate uute kokkulepete sõlmimiseks või olemasolevate uuendamiseks eelarves ette nähtud summad paigutatakse reservi.

Kui kalanduskokkulepetega seotud assigneeringutest (sealhulgas reservist) ei piisa, esitab komisjon eelarvepädevatele institutsioonidele teabe, mida on vaja arvamuste vahetamiseks olukorra põhjuste ja kehtestatud menetluste raames võimalike vastuvõetavate meetmete üle; arvamuste vahetamine toimub kolmepoolse menetlusena, mis võib olla lihtsustatud vormis. Vajaduse korral esitab komisjon ettepaneku sobivate meetmete kohta.

Kord kvartalis esitab komisjon eelarvepädevatele institutsioonidele üksikasjalikud andmed kehtivate kokkulepete rakendamise ja aasta järelejäänud osa käsitlevate finantsprognooside kohta.

D. ÜHISE VÄLIS- JA JULGEOLEKUPOLIITIKA (ÜVJP) RAHASTAMINE

20. ÜVJP kulude puhul, mis kantakse Euroopa Liidu üldeelarvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 41 kohaselt, püüavad institutsioonid lähtuda komisjoni koostatud eelarveprojektist ja jõuda lepituskomitees igal aastal kokkuleppele Euroopa Liidu eelarvesse kantavate talituskulude summas ja selle summa jaotuses ÜVJPd käsitleva eelarvepeatüki artiklite vahel, mis on esitatud käesoleva punkti neljandas lõigus. Kui kokkuleppele ei jõuta, kannavad Euroopa Parlament ja nõukogu eelarvesse eelmises eelarves sisaldunud summa või siis eelarveprojektis esitatud summa, juhul kui viimasena nimetatud summa on väiksem.

ÜVJPga seotud talituskulude üldsumma jaotatakse ÜVJP eelarvepeatüki artiklite vahel, mis on esitatud käesoleva punkti neljandas lõigus. Iga artikkel hõlmab juba vastuvõetud õigusakte, kavandatud, kuid veel vastuvõtmata õigusakte ja kõiki tulevasi ehk ettenägemata õigusakte, mis nõukogu võtab vastu asjaomasel eelarveaastal.

Kuna finantsmääruse kohaselt on komisjonil õigus assigneeringuid ÜVJP eelarvepeatüki artiklite vahel iseseisvalt ümber paigutada, siis tagatakse sellega ÜVJP meetmete kiireks rakendamiseks vajalik paindlikkus. Juhul kui eelarveaastaks ette nähtud ÜVJP eelarvepeatükist ei piisa vajalike kulude katmiseks, püüavad Euroopa Parlament ja nõukogu komisjoni ettepaneku põhjal ning finantsraamistiku määruse artiklis 2 ja käesoleva kokkuleppe punktis 10 esitatut arvesse võttes küsimust kiirkorras lahendada.

ÜVJP eelarvepeatükis võiksid artiklid, mille alla ÜVJP meetmed kantakse, olla järgmised:

– kriisiohjeoperatsioonid, konfliktide ärahoidmine ja lahendamine ning rahu- ja julgeolekuprotsesside stabiliseerimine, järelevalve ja elluviimine,

– tuumarelva leviku tõkestamine ja desarmeerimine,

– erakorralised meetmed,

– ettevalmistavad ja järelmeetmed,

– Euroopa Liidu eriesindajad.

Kolmandas taandes nimetatud artikli alla kantud meetmeteks antav summa ei või ületada 20 % ÜVJP eelarvepeatüki üldsummast.

21. Igal aastal peab Euroopa Liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja (edaspidi „kõrge esindaja") Euroopa Parlamendiga nõu tulevikku suunatud nõukogu dokumendi üle, mis esitatakse asjaomase aasta 15. juuniks ja kus määratakse kindlaks ÜVJP peamised aspektid ja põhivalikud, sealhulgas rahaline mõju Euroopa Liidu üldeelarvele ja hinnang aastal n-1 käivitatud meetmetele. Lisaks peab kõrge esindaja hoidma parlamenti toimuvaga kursis, korraldades selleks ÜVJP küsimustes toimuva korrapärase poliitilise dialoogi raames vähemalt viis korda aastas ühiseid konsultatiivkohtumisi, milles lepitakse kokku hiljemalt lepituskomitees. Konsultatiivkohtumistel osalevad:

– Euroopa Parlament: kahe asjaomase komisjoni juhatus;

– nõukogu: poliitika- ja julgeolekukomitee esimees.

Komisjon kutsutakse neil kohtumistel osalema.

Iga kord, kui nõukogu võtab vastu ÜVJPga seotud otsuse, millega kaasnevad kulud, saadab kõrge esindaja viivitamata ja igal juhul mitte hiljem kui viis tööpäeva pärast lõpliku otsuse tegemist Euroopa Parlamendile kavandatud kulude eelarvestuse (finantsselgituse), milles käsitletakse eeskätt neid kulusid, mis on seotud ajakava, kaasatavate töötajatega, ruumide ja muu taristu kasutamise, sõidukite, koolitusvajaduste ning turvameetmetega.

Kord kvartalis annab komisjon eelarvepädevatele institutsioonidele teavet ÜVJP meetmete rakendamise ja aasta järelejäänud osa käsitlevate finantsprognooside kohta.

E. INSTITUTSIOONIDE OSALEMINE ARENGUPOLIITIKAS JA EUROOPA ARENGUFONDIS

22. Komisjon peab Euroopa Parlamendiga dialoogi arengupoliitika küsimuste üle sõltumata selle rahastamise allikast. Euroopa Parlamendi järelevalveõigus Euroopa arengufondi üle viiakse vabatahtlikult vastavalt mitte-ametliku dialoogi käigus kokku lepitud korrale kooskõlla ELi eelarve järelevalveõigusega, eelkõige seoses arengukoostöö vahendiga .

F. INSTITUTSIOONIDE KOOSTÖÖ HALDUSKULUSID KÄSITLEVAS EELARVEMENETLUSES

23. Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon püüavad igal aastal iga-aastase eelarvemenetluse algusjärgus saavutada kokkuleppe halduskulude jagamiseks. Iga institutsiooni kulude esialgsed eelarvestused sisaldavad hinnanguid selle kohta, milline on personalieeskirjade sätete muutmise võimalik mõju eelarvele. Euroopa

Parlament ja nõukogu kohustuvad tagama, et kõnealust mõju kajastatakse kõikide institutsioonide puhul heakskiidetud assigneeringute tasandil.

Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon on kokku leppinud järkjärgulises personali vähendamises 5 % võrra ajavahemikus 2013–2018. Vähendamine peaks olema kohaldatav kõigi institutsioonide, asutuste ja ametite suhtes.

III OSA – ELi VAHENDITE USALDUSVÄÄRNE FINANTSJUHTIMINE

A. FINANTSPLANEERING

24. Komisjon esitab kaks korda aastas, esiteks aprillis/mais (koos eelarveprojekti juurde kuuluvate dokumentidega) ja seejärel detsembris/jaanuaris (pärast eelarve vastuvõtmist) täieliku finantsplaneeringu finantsraamistiku rubriikide 1 (v.a vaheülemmäära „Majanduslik, sotsiaalne ja piirkondlik ühtekuuluvus"), 2 („Keskkond ja kalandus"), 3 ja 4 kohta. See dokument peab olema jaotatud rubriikide, poliitikavaldkondade ja eelarveridade järgi ning hõlmama järgmist:

a) kehtivad õigusaktid, eristades seejuures mitmeaastaseid programme ja iga-aastaseid meetmeid:

   – mitmeaastaste programmide puhul peaks komisjon osutama, millise menetluse alusel need on vastu võetud (seadusandlik tava- või erimenetlus), milline on nende kestus, rahastamispaketi kogusuurus ning kui suur on nende halduskulude osakaal;

   – iga-aastaste meetmete (katseprojektid, ettevalmistusmeetmed ja ametite tegevus) ja komisjoni institutsiooniliste õiguste raames rahastatavate meetmete puhul peaks komisjon teatama nende mitmeaastaste kulude esialgse eelarvestuse ja [finantsmääruse elluviimise korda käsitlevas delegeeritud määruses] kindlaksmääratud ülemmäärade suhtes jäävad varud;

b) menetluses olevad õigusaktid: menetluses olevad komisjoni ettepanekute viimased versioonid.

Komisjon peaks kaaluma, kuidas teha finantsplaneeringusse ristviited kavandatavatele õigusaktidele, et muuta prognoosid täpsemaks ja usaldusväärsemaks. Iga õigusakti ettepaneku puhul peaks komisjon märkima, kas see on kaasatud aprilli/detsembri finantsplaneeringusse. Eelkõige tuleks eelarvepädevaid institutsioone teavitada järgmisest:

a) kõik vastuvõetud uued õigusaktid ja kõik menetletavad õigusakti ettepanekud, mida ei ole kaasatud aprilli-detsembri dokumentidesse (koos asjaomaste summadega);

b) komisjoni iga-aastases õigusloomeprogrammis ette nähtud õigusaktid märkega selle kohta, kas neil on tõenäoliselt finantsmõju (jah/ei).

Vajaduse korral peaks komisjon viitama finantsplaneeringu muutustele, mis tulenevad uutest õigusakti ettepanekutest.

B. AMETID JA EUROOPA KOOLID

25. Enne ettepaneku esitamist uue ameti loomise kohta, peaks komisjon esitama usaldusväärse, täieliku ja objektiivse mõju hindamise, võttes muu hulgas arvesse personali ja pädevuste kriitilist massi, kulutõhusust, mõju riiklikule ja ELi tegevusele, ning eelarvemõjusid asjaomasele rubriigile. Tuginedes neile andmetele, võtavad mõlemad eelarvepädevad institutsioonid eelarvealase koostöö raames endale kohustuse jõuda ameti rahastamise küsimuses aegsasti kokkuleppele, ilma et see piiraks selle ameti loomist reguleerivate õiguslike menetluste kohaldamist.

Menetlustoimingud on järgmised:

– esiteks tutvustab komisjon korrapäraselt mis tahes uue ameti loomise ettepanekut esimesel kolmepoolsel kohtumisel, mis järgneb asjaomase ettepaneku vastuvõtmisele, ning tutvustab finantsselgitusi, mis esitatakse koos kõnealuse ameti loomist käsitleva õigusaktiga ja milles tuuakse välja selle tagajärjed ülejäänud finantsplaneerimise perioodiks;

– teiseks, võttes arvesse seadusandlikes menetlustes tehtud edusamme ning eeldusel, et mõlemad eelarvepädevad institutsioonid on võimelised võtma enne õigusakti vastuvõtmist seisukoha ettepaneku finantstagajärgede kohta, lisatakse uue ameti loomine järgmise kolmepoolse kohtumise päevakorda (esmatähtsal juhul lihtsustatud korras), et saavutada rahastamist käsitlev kokkulepe;

– kolmandaks kinnitatakse kolmepoolse kohtumise käigus saavutatud kokkulepe ühisavalduses, mille kiidavad heaks mõlemad eelarvepädevad institutsioonid kooskõlas oma kodukorraga.

Sama menetlust rakendatakse ameti loomist käsitleva õigusakti mis tahes muutmise korral, kui sellega kaasneb mõju kõnealuse ameti vahenditele.

Kui ameti ülesanded peaksid oluliselt muutuma ilma kõnealuse ameti loomist käsitlevat õigusakti muutmata, annab komisjon eelarvepädevatele institutsioonidele teavet muudetud finantsselgituse teel, et kaks eelarvepädevat institutsiooni saaksid jõuda ameti rahastamise küsimuses aegsasti kokkuleppele.

Kui juhatajate nõukogu näeb ette uue Euroopa kooli loomise, kohaldatakse sarnast menetlust selle eelarvemõjude kohta ELi eelarvele.

Brüssel,

Euroopa Parlamendi nimel	*Nõukogu nimel*	*Komisjoni nimel*
eesistuja	*eesistuja*	*komisjoni liige*

LISA – INSTITUTSIOONIDEVAHELINE KOOSTÖÖ EELARVEMENETLUSE AJAL

A osa. Eelarvemenetluse ajakava

1. Eelarvemenetluse eri etappides peavad institutsioonid kinni järgnevates punktides 2, 3, 5, 11, 12, 13, 14 ja 15 kindlaksmääratud ajakavast. Vajaduse korral võivad nad ühiselt leppida kokku asjakohastes ajakava muudatustes, kui seda tehakse aegsasti enne eelarvemenetluse algust.

B osa. Eelarvemenetluse prioriteedid

2. Aegsasti enne seda, kui komisjon eelarveprojekti vastu võtab, kuid hiljemalt aprillis peetakse kolmepoolne kohtumine, millel arutatakse algava eelarveaasta võimalikke prioriteete. C osa.

C osa. Eelarveprojekti koostamine ja esialgse eelarvestuse ajakohastamine

3. Teisi institutsioone peale komisjoni kutsutakse üles võtma oma eelarveprojekt vastu hiljemalt enne märtsi lõppu.

4. Enne oma kulude eelarvestuse vastuvõtmist lepivad Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon kokku kõigi institutsioonide halduskulude taseme soovitud aastase kõikumise osas.

5. Komisjon võtab oma eelarveprojekti vastu aprilli viimasel nädalal või hiljemalt mai esimese nädala jooksul. Sellega lõpeb eelarveprojekti, sh tulude üldkalkulatsiooni koostamine ning see avalikustatakse ametlikult enne mai lõppu.

6. Komisjon esitab igal aastal eelarveprojekti, milles on näidatud Euroopa Liidu tegelikud rahastamisvajadused.

   Seejuures võtab ta arvesse:

   a) liikmesriikide prognoose seoses struktuurifondidega,

   b) assigneeringute kasutamise võimet, püüdes hoida kindlat suhet kulukohustuste täitmisega seotud assigneeringute ja makseteks ettenähtud assigneeringute vahel,

   c) võimalusi algatada uusi tegevussuundi katseprojektide ja/või uute ettevalmistusmeetmete kaudu või jätkata lõpulejõudvaid mitmeaastasi meetmeid, olles eelnevalt hinnanud, kas finantsmääruse tähenduses on põhiõigusakti vastuvõtmise eeldused olemas (põhiõigusakti mõiste, põhiõigusakti vajalikkus rakendamisel ja erandite tegemisel),

   d) vajadust tagada, et kõik kulud muutuvad eelmise aastaga võrreldes eelarvedistsipliini nõuete kohaselt.

7. Institutsioonid väldivad võimaluse kohaselt ebaolulise suurusega talituskulude kandmist eelarvesse.

8. Mõlemad eelarvepädevad institutsioonid kohustuvad ka arvesse võtma eelarve täitmise võimaluste hinnangut, mis komisjon on andnud oma eelarveprojektides ja seoses jooksva eelarve täitmisega.

9. Usaldusväärse finantsjuhtimise huvides ja mõju tõttu, mida eelarveliigenduse jaotistes ning peatükkides tehtud olulised muudatused avaldavad komisjoni osakondade juhtimisaruandluse alastele kohustustele, kohustuvad mõlemad eelarvepädevad institutsioonid lepitusmenetluse käigus kõiki selliseid olulisemaid muudatusi komisjoniga arutama.

10. Kuni lepituskomitee kokkukutsumiseni võib komisjon vajaduse korral muuta eelarveprojekti vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 314 lõikele 2, sealhulgas kirjaliku muutmisettepaneku abil, millega ajakohastatakse põllumajanduskulude esialgset eelarvestust. Komisjon esitab ajakohastamist käsitleva teabe võimalikult kiiresti mõlemale eelarvepädevale institutsioonile arutamiseks. Ta esitab eelarvepädevatele institutsioonidele nende nõudmisel kõik asjakohased põhjused.

D osa. Lepitusmenetlusele eelnev eelarvemenetlus

11. Kolmepoolne kohtumine kutsutakse kokku aegsasti enne nõukogus toimuvat lugemist, et institutsioonid saaksid eelarveprojekti arutada.

12. Et komisjonil oleks piisavalt aega eelarvepädevate institutsioonide kavandatud muudatuste teostatavust hinnata, uusi ettevalmistusmeetmeid/katseprojekte käivitada või käimasolevate kestust pikendada, teavitavad mõlemad eelarvepädevad institutsioonid komisjoni juuni keskpaigaks oma asjaomastest kavatsustest, nii et esimesed arutelud saaksid toimuda juba nimetatud kolmepoolsel kohtumisel.

13. Nõukogu lõpetab lugemise hiljemalt juuli lõpuks.

14. Euroopa Parlamendi eelarvekomisjon hääletab oma lugemisel septembri lõpuks või hiljemalt oktoobri alguseks ja Euroopa Parlamendi täiskogu hääletab hiljemalt oktoobri lõpus toimuval lugemisel.

15. Enne Euroopa Parlamendi täiskogu hääletamist võib kokku kutsuda kolmepoolse kohtumise.

E osa. Lepitusmenetlus

16. Kui Euroopa Parlament hääletab nõukogu seisukoha muudatusettepanekute üle, võtab nõukogu eesistuja samal täiskogu istungil teadmiseks nimetatud kahe eelarvepädeva institutsiooni seisukohtade erinevused ja annab Euroopa Parlamendi presidendile oma nõusoleku kutsuda viivitamata kokku lepituskomitee. Kiri lepituskomitee kokkukutsumiseks saadetakse välja hiljemalt selle nädala esimesel tööpäeval, mis järgneb sellele lõppenud parlamendiistungile, mil toimus täiskogu hääletus, ning lepitusperiood algab järgmisel päeval. 21-päevane ajavahemik arvutatakse vastavalt määrusele (EMÜ, Euratom) nr 1182/71, millega määratakse kindlaks ajavahemike, kuupäevade ja tähtaegade suhtes kohaldatavad eeskirjad.

17. Kui nõukogu ei ole nõus kõikide Euroopa Parlamendis hääletusele pandud muudatusettepanekutega, kinnitab ta oma seisukohta kirjas, mis saadetakse enne lepitusperioodile kavandatud esimest kolmepoolset kohtumist. Sellisel juhul jätkab lepituskomitee järgmistes punktides sätestatud tingimustel.

18. Lepituskomitee eesistujateks on Euroopa Parlamendi ja nõukogu esindajad ühiselt. Komitee kohtumise eesistujaks on kordamööda seda korraldavad institutsioonid. Iga institutsioon määrab vastavalt oma kodukorrale kindlaks kohtumisel osalejad ja nende läbirääkimisvolitused.

19. Vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 314 lõike 5 teisele lõigule võtab komisjon lepitusmenetlusest osa ning teeb kõik vajalikud algatused selleks, et lähendada Euroopa Parlamendi ja nõukogu seisukohti.

20. Kogu lepitusmenetluse vältel toimuvad erineval esindatuse tasemel kolmepoolsed kohtumised, et lahendada tekkivaid küsimusi ja valmistada ette lepituskomitees saavutatavat kokkulepet.

21. Lepituskomitee kohtumised ja kolmepoolsed kohtumised toimuvad kordamööda Euroopa Parlamendi ja nõukogu ruumides, et jagada võrdselt ruumide, sealhulgas tõlketeenusega seonduvaid kulusid.

22. Kolm institutsiooni lepivad lepituskomitee kohtumiste ja kolmepoolsete kohtumiste toimumiskuupäevades kokku enne eelarvemenetluse algust.

23. Lepituskomiteele tehakse kättesaadavaks tavapärased dokumendid (sisenddokumendid), milles võrreldakse eelarvemenetluse eri etappe[5]. Need sisaldavad eelarveridade kaupa esitatud summasid, finantsraamistiku rubriikide kogusummasid ning koonddokumenti summade ja märkustega kõikide tehniliselt avatuks peetavate eelarveridade kohta. Ilma et see piiraks lepituskomitee lõplikku otsust, loetletakse eraldi dokumendis kõik tehniliselt suletuks peetavad eelarveread[6]. Kõnealused dokumendid liigitatakse eelarve liigenduste kaupa.

    Lepituskomiteele esitatavatele sisenddokumentidele lisatakse veel muud dokumendid, sealhulgas komisjoni kiri nõukogu seisukoha ja Euroopa Parlamendi muudatusettepanekute teostatavuse kohta ning võimalik kiri (võimalikud kirjad) teistelt institutsioonidelt nõukogu seisukoha ja Euroopa Parlamendi muudatusettepanekute kohta.

24. Eesmärgiga jõuda lepitusperioodi lõpuks kokkuleppele, tehakse kolmepoolsetel kohtumistel järgmist:

    – määratletakse käsitletavate eelarveküsimustega seotud läbirääkimiste ulatus;

    – kinnitatakse tehniliselt suletuks peetavate eelarveridade loetelu sõltuvalt lõplikust kokkuleppest eelarveaasta kogueelarve kohta;

---

[5] Eri etappide alla kuuluvad jooksva eelarveaasta eelarve (sealhulgas vastuvõetud paranduseelarved), esialgne eelarveprojekt, nõukogu seisukoht eelarveprojekti kohta, Euroopa Parlamendi muudatusettepanekud nõukogu seisukoha kohta ja komisjoni esitatud kirjalikud muutmisettepanekud (kui kõik institutsioonid ei ole neid veel täielikult heaks kiitnud).

[6] Tehniliselt suletuks peetav eelarverida on eelarverida, mille suhtes ei esine Euroopa Parlamendi ja nõukogu vahel lahkarvamusi ning mille kohta ei ole esitatud kirjalikke muutmisettepanekuid.

– käsitletakse esimeses taandes väljatoodud küsimusi, et saavutada võimalik kokkulepe, mille lepituskomitee peab heaks kiitma;

– käsitletakse temaatilisi küsimusi, sealhulgas mitmeaastase finantsraamistiku rubriikide kaupa.

Iga kolmepoolse kohtumise ajal või vahetult pärast seda tehakse ühiselt esialgsed järeldused ja samal ajal koostatakse järgmise kohtumise päevakord. Sellised järeldused registreerib kolmepoolse kohtumise korraldanud institutsioon ning need loetakse esialgu heakskiidetuks 24 tunni pärast, ilma et see mõjutaks lepituskomitee lõplikku otsust.

25. Lepituskomitee kohtumistel on komitee käsutuses kolmepoolsete kohtumiste järeldused ja eelarveridasid sisaldav dokument, mille võimaliku kinnitamise suhtes on kolmepoolsetel kohtumistel jõutud esialgsele kokkuleppele.

26. Euroopa Parlamendi ja nõukogu sekretariaadid koostavad komisjoni abiga ELi toimimise lepingu artikli 314 lõikega 5 ettenähtud ühise teksti. See koosneb sissejuhatavast õigusalasest dokumendist, mis sisaldab lepituskomitees saavutatud kokkuleppe kuupäeva, ja lisadest, kuhu kuuluvad järgmised osad:

– kõikide eelarvepunktide arvnäitajad ridade kaupa ja kogusummad finantsraamistiku rubriikide kaupa;
– koonddokument arvnäitajatega ja kõiki neid ridasid käsitleva lõpptekstiga, mida on lepitusmenetluse käigus muudetud;
– loetelu ridadest, mida ei muudetud eelarveprojekti või seda käsitleva nõukogu seisukohaga võrreldes.

Lepituskomitee võib heaks kiita ka eelarvega seotud järeldused ja võimalikud ühisavaldused.

27. Ühine tekst tõlgitakse kõikidesse keeltesse (Euroopa Parlamendi teenistustes) ja esitatakse kahele eelarvepädevale institutsioonile heakskiitmiseks 14 päeva jooksul pärast kuupäeva, mis järgneb ühise teksti suhtes kokkuleppe saavutamise kuupäevale kooskõlas punktiga 26 .

Pärast ühise teksti vastuvõtmist viimistlevad eelarvet õiguskeele eksperdid, lisades ühise teksti lisad eelarveridadele, mida lepitusmenetluse käigus ei muudetud.

28. Kolmepoolset kohtumist või lepituskomitee kohtumist korraldanud institutsioon tagab suulise tõlkimise kõikidesse keeltesse lepituskomitee kohtumiste ajal ja ajutiselt asjaomastesse keeltesse kolmepoolsete kohtumiste ajal.

Kohtumise korraldanud institutsioon vastutab koosolekudokumentide paljundamise ja jaotamise eest.

Kolme institutsiooni teenistused teevad koostööd läbirääkimiste tulemuste kodeerimisel ühise teksti viimistlemise eesmärgil.

F osa. Paranduseelarved

Üldpõhimõtted

29. Võttes arvesse seda, et paranduseelarved on sageli seotud spetsiifiliste ja mõnikord kiireloomuliste küsimustega, lepivad institutsioonid kokku järgnevalt nimetatud põhimõtete suhtes, et tagada asjakohane institutsioonidevaheline koostöö

paranduseelarvete sujuva ja kiire vastuvõtmise eesmärgil, püüdes võimaluse korral vältida paranduseelarvetega seotud lepituskohtumiste kokkukutsumist.

30. Institutsioonid püüavad võimaluse korral paranduseelarvete arvu piirata.

Ajakava

31. Komisjon teatab eelnevalt kahele eelarvepädevale institutsioonile paranduseelarvete projektide vastuvõtmise võimalikud kuupäevad, ilma et see mõjutaks lõpliku vastuvõtmise kuupäeva.

32. Mõlemad eelarvepädevad institutsioonid püüavad vastavalt oma kodukorrale vaadata komisjoni vastuvõetud paranduseelarve projekti läbi varakult pärast selle esitamist.

33. Kõnealuse menetluse kiirendamiseks tagavad eelarvepädevad institutsioonid oma asjaomaste ajakavade võimalikult ulatusliku kooskõlastamise, et menetlusi saaks teostada sidusal ja ühtsel viisil. Seetõttu püüavad nad võimalikult kiiresti kehtestada orienteeruva ajakava paranduseelarve lõpliku vastuvõtmise etappide jaoks.

Mõlemad eelarvepädevad institutsioonid võtavad arvesse paranduseelarve suhtelist kiireloomulisust ning selle õigeaegse heakskiitmise vajadust, et paranduseelarve rakenduks asjaomasel aastal.

Koostöö paranduseelarve lugemise ajal eelarvepädevates institutsioonides

34. Institutsioonid teevad kogu menetluse jooksul koostööd heas usus, kõrvaldades võimaluse korral takistused, et võtta paranduseelarve vastu menetluse varases etapis.

Vajaduse korral ja kui esineb arvamuste lahknemise võimalus, võib kumbki eelarvepädev institutsioon enne paranduseelarve suhtes lõpliku seisukoha võtmist või komisjon teha ettepaneku korraldada eraldi kolmepoolne kohtumine, et arutada lahkarvamusi ning püüda leida kompromiss.

35. Kõik komisjoni esitatud paranduseelarvete projektid, mida ei ole veel lõplikult heaks kiidetud, kuuluvad automaatselt iga-aastase eelarvemenetluse käigus korraldatavate kolmepoolsete kohtumiste päevakorda. Komisjon esitab paranduseelarvete projektid ja eelarvepädevad institutsioonid teatavad oma asjaomased seisukohad võimaluse korral enne kolmepoolset kohtumist.

36. Kui kolmepoolse kohtumise raames saavutatakse kompromiss, kohustuvad mõlemad eelarvepädevad institutsioonid arvestama kolmepoolse kohtumise tulemustega paranduseelarve arutamise käigus aluslepingu alusel ja oma kodukorra kohaselt.

Koostöö pärast paranduseelarve lugemist eelarvepädevates institutsioonides

37. Kui Euroopa Parlament kiidab nõukogu seisukoha ilma muudatusettepanekuid esitamata heaks, võetakse paranduseelarve vastu.

38. Euroopa Parlament võtab muudatused vastu oma liikmete häälteenamusega, kohaldatakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 314 lõike 4 punkti c. Enne lepituskomitee kohtumist kutsutakse aga kokku kolmepoolne kohtumine.

– Kui kolmepoolse kohtumise käigus saavutatakse kokkulepe ja kui mõlemad eelarvepädevad institutsioonid nõustuvad kolmepoolse kohtumise tulemustega, lõpetatakse lepitusmenetlus kirjavahetuse teel ilma lepituskomitee kohtumiseta.

– Kui kolmepoolse kohtumise käigus kokkulepet ei saavutata, tuleb kokku lepituskomitee ja korraldab oma töö vastavalt asjaoludele, võttes eesmärgiks jõuda enne Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 314 lõikes 6 sätestatud 21-päevast tähtaega otsustusprotsessiga võimalikult kaugele. Lepituskomitee võib töö viia lõpule kirjavahetuse teel.